

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st. **Telefon številka 870.**

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v retitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna . ulica Carintia št. 12.

Hrvatje in Madjari.

VI.

»Naše delo, pozitivno delo, naše vzajemno vspostavljeno zaupanje, naše plemenito tekmovanje, kdo bo uspešnejše s pozitivnim in praktičnim delom povspeševal naše svete naloge: b) edini pravi dokaz, da znamo tudi ostati in ne samo postati zložni. Ali naše delo mora biti v prvi vrsti sistematično! Brez sistematičnega dela ni uspeha. Brez organizacije ni nikoli sistematičnega dela. Brez discipline ni nikdar prave organizacije... Spominjamo se, da nas je vseh Hrvatov malo, a sovršniki so mnogoštevilni! Spominjamo se vsikdar in vsikdar, da, ako si sami ne moremo pomagati, nam ne pomore tudi Bog, a da nam je zmaga gotova, ako se umejemo in hočemo boriti za resnico in pravo.«

Tako je pisala »Hrvatska« dan po združenju opozicije. Vsaka beseda — zrao, in vsako zrna zdrav sestaven del cele rasnice.

V teh izvajanjih je podkrepjena v prvo naša trditev, da sleherni narod, bodi velik ali mal, moramo imeti najprej svojo zdravo politiko, ki ureja lastno, notranje življenje in razvijanje, politiko dela med narodom za narod, politiko vspostavljanja naroda za borbo in delo za osiguranje svoje ekzistence.

A podkrepjena je tudi naša druga trditev, da mora imeti narod, ki je šbek po številu, a živi poleg tega na eksponiranih pozicijah, zdravo, pametno, z dejstvi računajočo politiko na zunaj, nasproti vsakemu svetu, politiko, ki umeje iskati drugod zaslonbe, v kolikor je nezadostna lastna moč. »Hrvatska« pripoznava dvojico: da je narod hrvatski z ene strani mal po številu, z druga pa da ima mnogoštevilnih nasprotnikov. To pripoznanje v zagrebškem listu pa involvira nadaljnje pripoznanje, da si ta narod mora iskati zaslonbe. Kje naj si jo išče? Odgovor ni težak. Ako ima narod sovršnikov, ki mu hočejo izpodkopati temelje ekzistence, kje more iskati protitežja proti nakanam neprijateljev? Najpriprosteji razum veli: tam, kjer imajo interes, nasproten onemu sovršnikov, kjer imajo interes na tem, da se ta narod ohrani! Zato ponavljamo vnovič, da bi moglo postati usodno za narod hrvatski, ako bi se dal voditi od uverjenja, da se more rešiti sam in brez zaslonbe pri zaveznikih. Dr. Brsztyensky ni le konstatiral, da grozi nevarnost, ki je v prvi vrsti v madjarski nasilnosti, ampak je konstatiral tudi, da je nevarnost velika in da narašča dan na dan. In izjave iz ust takega moža so — bi menili mi — avtoritativne.

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal **Ksaver Šandor Gjalakti**; prevel **M. C. X.**

Lev je bil dečko, ne preveč naklonjen igrski in čim se je pručil čitanju, je najraje prebijal svoj svobodni čas v kotičku otroške sobe, kjer mu je bila mala otroška mizica s klopico, in tam je čital in čital svoje knjige, katerih mu oče in mati kar nista mogla dovolj nabaviti. In ne Robinson Kruzoje, marveč Galiverova zgodovina mu je bila najmilejša knjiga. Najbolj pak so ga veselile in zanimale bajke, privedke in viteške zgodbe. In vendar — čim je opazil, da Blašne to ne zanima in da ji je ljubša igra po hodnikih starega dvora in letanje po vrtu — pa je drage volje puščal svoje knjige in odhajal igrat se z deklico. In dekletce je bilo v izmišljanju iger prava mojsterica. Kaj vse si ni izmišljala njena vesela glavica in kaj vse jej ni prišlo v glavo?! Ves svet, kar sta ga videla v svojem obližju ali čula o njem, sta prenesla v krog svojih iger. Tu sta imela svoja kraljestva, tu svoj dvom, tu dvore ro-

Dejstva nas uče, da vse neporečno pravo, temelječe v pročnosti in v jasnih pogodbah se danjosti, ne more obraniti Hrvatske pred samovlastnostjo nasilnih madjarskih vlad, kakor nas v tej polovici najlepši § 19. državnih osnovnih zakonov ne varuje pred germanizatoričnimi, oziroma poitalijančevalnimi tendencami vladnega sistema. A koliko težavneja, koliko huja — to smo že rekli enkrat v teh člankih, a treba ponoviti, ker je važno — bi bila Hrvatom borba proti madjarstvu, ako bi tudi valovje germanstva direktno udarjalo ob njih! Ali ni Slovenci smo vmes! V tem je važno naše ekzistence za ekzistenco Hrvatov!

Trd je boj, ki ga morajo slovanska plemena v monarhiji biti za svojo bodočnost. Krut je ta boj. Pravo naše samo — pa bilo še tako jasno — nas ne reši, čim sovršnik vidi svoje pravo v — svoji moči. — Tudi mi moramo svoje pravo do obstanka in bodočnosti osloniti na svojo moč, katero moramo združiti, koncentrirati in jo potem združeno postaviti v službo ideje — samopomoči! Da, samopomoči. Ali samopomoči naše skupnosti, ne pa samopomoči posamičnih delov, raztrganih v zmislu separatizma in partikularizma — tega dednega greha našega, te večne nesreče Slovaštva.

Na tako skupno samopomoč moramo misliti. Nismo tako najivni, da bi hoteli omalovaževati, kar se je godilo in se godi danes na pr. med Srbi in Hrvati. Ne zatiskamo si oči, da ne bi videli propada, ki se je odprl in se celo širi med tema dvema plemenoma. Ali ves naš položaj nam pravi, da nujneje nego je prepir, kdo je bolj kriv na teh navskrzih, bi bilo, ako bi trezni in razsodni ljudje od obeh strani delali ua ublažanje navskrzih, ki so vendar le malenkostna v razmerju z vsem tem, kar je v igri in v — nevarnosti. Naši skupni življenski interesi so v nevarnosti, ker so sovršniki mnogoštevilni in pritiskajo na naše vrata od dne do dne huje. Padli Slovenci in Srbi, Hrvatom bo položaj nevzdržljiv; padli Hrvatje, Srbi in Slovenci v monarhiji — so bili! Živeli bomo le še v zgodovini v svarilo drugim, kako so se plemena, ki bi bila lahko živela, sama ubila v svoji nespametnosti. Tako pride neizogibno, če se ne spametujemo. Kdaj pride, to je k večjemu le vprašanje časa!

V skupni obrambi in vzajemni podpori je skupna naša rešitev in torej tudi zaenone, v katerem more hrvatsko zmagovalno iziti iz boja proti madjarstvu, ki je — to povdarjamo v zaključku, kakor smo povdarjali uvodoma teh člankov — zložno in kompaktno

jenie, tu sta se pretvarjala v stara rena človeka, tu v angelja, tu v hitra konja in težka marljiva vola. A za tovariše v svoji igri sta jemala ljubimec-pse, mačke, kokoši. In potem, po dovršeni igri, tako z razgretim ličicami skrivati se daleč od odraslih v najzidni kot in tam v spominu od gravati zopet vse igre in spuščati se v dogovore, kaj bo jutri, to jima je bila najmilejša zabava. Ah — tiste svetle Blašine oči o tem, njene dobre mile besede, njeno ploskanje v tolsti beli ročici! In potem vsak večer tisto nezadovoljno in skoro preplšeno lice njeno, ko je pribajal sluga iz Draganca po njo in jo odvajal domov. Ah — kako sta se ona in ona veselila deževnih dni pozne jeseni, ko je ona tudi čez noč ostajala v Lipnjaku, pa sta se dolgo — dolgo mogla igrati zunaj na hodnikih, v bližini kapelice, kamor ni zabajal nikdo od odraslih, ali pa sedela v spodnjem nadstropju dvora v Lukijanovi sobici, polni kletek s pticami, pip in cavi, starih kapatov, a njsveč raznih košaric in škatljic, katere je Lukijan sam izdeloval in žnjimi na imendan obdaroval domačico. Tu ju Lukijan ni mučil sedaj s svojim učenjem, ampak jima je iz starih kart rezal generale, vojake in delal

in osnovah, sovražnih narodu hrvatskemul

Politični pregled.

V Trstu, 5. februarija 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

(Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Ko so nekateri ministri odgovorili na razne interpelacije, zapričela je zbornica razpravo o nujnem predlogu posl. Hannicha, pozivljajočem zbornico, naj razpravlja o zakonu od l. 1899., s katerim se je povišal davek na sladkor.

Posl. Hannich je protestiral proti temu, da si vlada tako na lahko pomaga iz vsake zadrege s pomočjo § 14. Obžaloval je nadalje, da je še tako malo strank prišlo do spoznanja, kaka sramota je za zbornico uporaba § 14. Povdarjal je, da se je l. 1899 vse zgražalo, ko je bila izdana cesarska naredba, določujoča povišanje davka na sladkor. To povišanje je bilo na korist le sladkornim baronom, katerim so se izplačale velike premije, medtem ko mora ljudstvo tako drago plačevati sladkor. Dejal je nadalje, da je sramota, da zbornica dovoljuje uporabo § 14. Poslanec Schuhmeier da je imel prav, ko je rekel, da je naša zbornica podobna »erkujenemu psu«. O glasovanju bila je nujnost Hannichovega predloga odklonjena.

Zbornica je potem prešla v razpravo sedmih predlogov glede spremembe zborničnega poslovnika.

Posl. Fuohs je utemeljeval svoj predlog in trdil, da isti ni naperjen proti nobeni stranki, marveč mu je jedini namen ta, da omogoči redno poslovanje zbornice.

Posl. Lueger se je, utemeljuje svoj predlog glede spremembe zborničnega poslovnika, dotaknil tudi eventuelne spremembe volilnega reda in je izjavil, da bi podpiral ministra, ki bi imel dovolj poguma, da uvede splošno, jednako in direktno volilno pravico.

Ko so ostali predlagatelji utemeljili svoje predloge, pričela se je o teh predlogih razprava, za katero je bilo vpisanih 23 govornikov.

Prvi je govoril socialist Pernerstorfer, ki je priznal, da bi bilo treba odpraviti preveliko zavlačenje razprav. Povdarjal pa je, da se mora na vsak način obvarovati pravice manjšin, ker si niti ni mogče misliti parlamenta brez opozicije. Zahteval je, da se mora odsek, ki ima pretresati predloge glede spremembe zborničnega poslovnika, sestaviti iz več. nego 24 članov, da

hišice. Oh — kako je Blašne veselilo, ko je gledala rezanje starčeve in le na pol je poslušala njegovo pripovedovanje in mu je vsaki hip segala v besedo, da se je čudila in blaženo smejala, ko so izpod starčevih škarij postajale generalske kape s šopi perja. Lev pa je radovedno spremljal starčeve pripovedovanje, v katerem je pripovedoval o svojem rojstnem mestu, kjer mu je bil oče mestnim svetovalec, potem o svoji nesreči, ko je moral v vojake in je z vojsko odšel v Italijo. In starček je moral vedno odgovarjati na Levova vprašanja o daljših mestih in krajih, in dečko še dolgo ni mogel drugič, nego da je vedno mislil o teh daljših mestih, o tujih ljudeh in tujih zemljah. Tako mal — pa je vendar ves gorel od želje, da bi tudi on videl tiste kraje ter se veselil tistega časa, ko bo »velik« in pojde tja.

Tako je prišel čas, ko je imel Lev prestopiti v gimnazijo. Mati je hotela, da bi se »privatno« pripravljal in ostal doma. Nu, oče ni hotel nikakor privoliti v to na veliko radost Levovo. »Dečko mora priti med dečke. Samo tako se moreta prav razviti v njem duh in srce« — je govoril Blinjevič,

bodo mogle biti zastopane tudi manjše stranke.

Posl. Malfatti je v imeu italijanskega kluba izjavil, da priznava potrebo spremembe zborničnega poslovnika, da se bo pa najodločnejše protivil kršenju svobode govora.

Posl. Pattai je povdarjal, da so v prvi vrsti nemška stranke tiste, ki bi si rade pridržale pravico do obstrukcije, ker se boje, da se zopet povrne nekdanji železni obroč. Ta bojazen, tidi je govornik, je neosnovana, ker bi imeli na podlagi obstoječega volilnega prava Nemci, ako bi se vsi združili, večino v zbornici, ali pa bi vsaj dosegli število, ki bi se močno bližalo večini. O Italijanih menil je govornik, da bi se gotovo pridružili Nemeem, ako bi ti žnjimi bolj pravično postopali. Izjavil se je proti temu, da bi se nemškimi poslancem branilo govoriti v njih materiam jeziku.

Posl. Iro je izjavil, da bodo Vsenemci glasovali za spremembo le, ako se določi nemški, kakor jedini razpravni jezik v zbornici.

Razprava se je na to pretrgala in bo nadaljevala v juteršnji seji.

O položaju. V včerajšnji seji mladočeškega kluba je izjavil dr. Pacak, da z ozirom na zaupanje, ki mu je je izrekel izvrševalni odbor v Pragi, obdrži vodstvo kluba. Tako je bilo pričakovati. S tem je odpravljena kriza, ki je grozila klubu mladočeških poslancev v parlamentu na Dunaju, kriza, ki bi bila, ako bi bila provzročila odstop Pacakov, gotovo delovala na razmere v vsej stranki in v daljših neizogibnih posledicah tudi v pojstrenje krize, ki pretresa vse notranje politično položenje v državi. Po ostrem nastopu gg. Pacaka, Herolda in Kramaša v Pragi proti radikalnim strujam, sodijo v obče, da bo politika češkega kluba hodila odslej poti opozicije, morda tudi najostreje opozicije, ali poti obstrukcije da se bo izogibala. Bržkone odgovarja tudi to domnevanje današnjim računom odločujočih činiteljev v mladočeškem taboru. Ali kaj pomagajo najpošteniji računi, če pa je sosed čuden mož, ki dela rad črte tudi čez poštene račune. Dr. Koerber je bil že večkrat tisti mož, ki je ali sam, ali potom svojih ministrov-tovarišev, v želji, da bi ustregel svojim nemškim ljubljencem, potisnil češko politiko na drugačna pota, nego so bila namerjana od treznih mož v češkem taboru.

Ali deželna ali narodna avtonomija? Dunajska »Information« priobčuje iz peresa enega slovenskih državnih poslancev oziroma na govor češkega državnega poslanca Kramaša v Pragi dne 31. januvarja, v

ko je zavračal prošnje matrine. Ko mati ni vspela v tem, je predlagal, da se v hiši, ki jo imajo v mestu, za Leva in Lukijana uredi stanovanje z lastnim gospodarstvom. »Tako je nekdanj moj oče brata Tomice v mestu držal«, je menila gospa, a oči nje soproga so se o tem na široko odprla od začudenja.

— Ali si pri sebi? Meniš-li, da hočem napraviti takega gospoda iz mojega Leva? Pa tudi — kam bi jaz prišel. Ko je tvoj brat Tomice hodil v šolo, so bili drugi časi. Tudi meni je držal oče celo stanovanje, in-struktorja, kuharja in slugo. Ali — tedaj smo imeli kmeti. Bili so drugi časi. Kaj mišliš? Vidim — da bi človek daleč prišel z vami ženskami! — Dati ga hočem v čim priprostejo hišo; ne le zato, da bom ceneje izhajal, ampak tudi zato, da se dete ne priuči vsakovrstnim gosposkim neumnostim. Ti časi so minoli in vsi neumni plemenitaški predzodki.

In res je našel v mestu priprost ali dovolj premožno rodbino, v katero je dal svojega sina.

(Pride še.)

katerem govornu je isti trdil, da Slovenci in Malorusi so že centralistični: »Temu ni mogoče kar pritrčiti in je v mnogočem v nasprotstvu z dejstvi. Ras je, da Slovenci polagajo važnost v to, da se — dokler politična uredba monarhije ostane taka, kakoršnja je — dunajski parlament ohrani kakor jedino mesto, kjer morejo izdatno povzdigniti svoj glas; ali radi tega Hrvatje in Slovenci niso nič manje avtonomisti, nego Poljaki in Čehi, le z razliko, da med Jugoslovani ima veljavo drug tip, druga oblika avtonomije. Med tem, ko se Poljaki in Čehi trdno drže avtonomije z godovinskih deželnih individualitet, pa Slovenci, raztrgani na pet dežel in tam majorizirani, abstrahirajo od zgodovinske deželne avtonomije in stoji na stališču čiste narodne avtonomije, v nasprotstvu s čisto zgodovinsko avtonomijo severnih Slovanov. Tudi najnovjše gibanje na Hrvaškem in v Dalmaciji, ki je našlo izraza v fuziji opozicijskih strank, stremi po tej narodni avtonomiji Hrvatov, in je to cela avtonomija v svoji najčistejši obliki, kajti Hrvatje zahtevajo za svojo narodno avtonomijo tudi povsem svobodno neomejeno državnoopravno pravo do samodoklebe, tako, da bodo oni sami imeli pravico za določanje tistega mesta, ki ga hočejo zavzeti v obsežu monarhije in pod žezlom Habsburg-Lotaringiške monarhije. Razlika pri Slovanih severa in juga je ta, da imamo na severu pred seboj prastare politično-državne tvorbe, dočim imamo na jugu pred seboj povsem nedogotovljeno, po politično državni uredbi še le stremže, danes še anatomizirano, ali v sebi povsem homogeno ljudstvo. Če se torej Jugoslovani v tem procesu navstajanja, v tej borbi za narodno avtonomijo, opirajo na Dunaj, v nadi, da z Dunaja poprej dosežejo uresničenje svojih stremeljenj, nego pa morda iz Budimpešte, radi tega še davno niso centralisti; nasprotno: najgorenejši nasprotniki jugoslovanske ideje so ravno nemški centralisti. Mi si nismo mogli kaj, da ne bi popravili tega mesta v govoru dr. Kramarjevega, mesta, ki pomenja srečen zaobrat v notranji politiki, z bok česar ne moremo opustiti, da ne bi čestitali njemu, kakor tudi gospodoma dru. Pacaku in dru. Heroldu, ki sta govorila v sličnem zmislu kakor dr. Kramar.

Iz Hrvatske. Menda ne bo nikdo presenečen, ko bo šul, da je bil dr. Potočnjak vsled tožbe bana grofa Khuena Hedervarija tudi obsojen. Prisodili so mu dva meseca zapora ali 600 K globe. Obsojen je bil še posebno zato, ker da je znano brošuro, tiskano v Ljubljani, širil v — Budimpešti. Temu nasproti treba konstatirati, da je bila ona brošura v Ljubljani sicer res konfiscirana, da pa je deželno sodišče ljubljansko o konfiskaciji dvignilo in to rzsodbo tega sodišča je potrdilo tudi višje deželno sodišče v Gradcu. Pač pa je bila brošura zaplenjena v Zagrebu.

Fakt je torej ta, da dr. Potočnjak ni bil tožen radi vsebine brošure, da mu torej tudi ni bila dana prilika, da bi dokazal resničnost trditvev, ampak je bil tožen le radi tega, ker je bilo v brošuri marsikaj, kar je bilo poprej kje konfiscirano in ker je baje brošuro širil.

Grof Khuen ni nastopil torej proti temu, kar je bilo pisano o njem, ampak le proti temu, ker se je to pisano širilo.

To sta dve dejstvi, ki dajeta mnogo misliti razsodnemu človeku preko grofa Khuena tudi o zistemu na Hrvaškem!

Macedonsko vprašanje. Iz dunajskih listov posnemamo, da je slovaška zveza posl. vit. Vukoviča pooblastila, staviti na ministrskega predsednika sledečo interpelacijo: »Je li ministrski predsednik, jednako ogerškemu ministrskemu predsedniku, po ministru za vnanje stvari rečno informiran o politiki, tičeči se macedonskega gibanja in je-li v stanu izvrševati na vnanjo politiko tak upljiv, kakoršna pristojna avstrijski državi, kakor glavni nasteljni skupnih stroškov? So se-li o bivanju grofa Lamsdorffa na Dunaju med njim in ministrom za vnanje stvari sklenili kakih obvezni dogovori, ki segajo preko avstrijsko-ruskega dogovora z l. 1897. in bi mogli zboljšati razmere v Macedoniji in tamošnjemu prebivalstvu zagotoviti vsaj varstvo za življenje, čast in svobodo? Kaj se je sicer še sklenilo za slučaj, da se Turčija ne bo brigala za zahteve glede uvedenja reform?

V slučaju, da bi se moralo prvo vprašanje zanikati, vprašuje se slednjič, kake korake misli storiti ministrski predsednik, da

odpomore obstoječi anomaliji, da se Avstriji in njeni vladi zagotovi jednak upljiv, kakor Ogeraki, na vodstvo vnanje politike naše monarhije?

Tržaške vesti.

Kako postopajo proti unijatam in kako proti protestantom. V nekem nemškem katoliškem listu čitamo, da je v obsežu katoliške župnije Falknov na Češkem samo 7 protestantskih družin. Opiraje se na to pečico protestantov prišel je pred kratkimi v Falknov protestantski pastor in je javno, pred katoliško cerkvijo propagiral protestantizem. Govoril je proti katoliški veri in katoliški duhovščini in oboje zasramoval. Tamošnji katoliški župnik pritožil se je na okrajno glavarstvo in na namestništvo, a e. kr. oblasti so se delale gluhe in niso na vse pritožbe ničesar odgovorile in ničesar storile.

Vsporejajmo sedaj nekoliko postopanje e. kr. oblastij na Češkem nasproti protestantski propagandi in tukajšnjih e. kr. oblastij nasproti unijatskemu gibanju v Rimanjih. Rimanjci so hoteli prostovoljno le spremeniti obred in ostati v svoji dosedanji veri, na Češkem pa protestantovski pastor agitira za prestop v drugo vero in sramoti vero in duhovščino tamošnjega prebivalstva. Poleg tega pa je že vsemu svetu znano, da je protestantska propaganda prav za prav le irredentistična propaganda, ki pripravlja avstrijske Nemce za priklonjenje k nemški državi. Za vse to se naša slavna vlada niti ne zmeni, pač pa ima grozno korajžje nasproti Rimanjcem, da pošlje v Rimanje kar cele čete orožnikov. Da, da, Slovenci pač nismo Nemci!

>V resen opomin<. Na notico, priobčeno predčerašnjim pod tem naslovom, nam javlja začasni slovenski prepovednik v cerkvi pri starem sv. Antonu, veleč. gospod Josip Anton Ujčec, dvorni kapelan presvetlega posp. škofa Nagla, da slovenska propoved v tej cerkvi ni odpravljena in da dosedaj ni bila pretirana. Isti gospod pristavlja, da bi rad videl, da bi se Slovenci mnogoštevilno udeleževali te propovedi.

Na to nam je omeniti, da je propoved pri starem sv. Antonu slabo nadomestilo za odpravljeno slovensko propoved pri sv. Justu. Izrek o odpravljeni propovedi se je napačal — kakor je jasno razvidno iz stilizacije — na obe cerkvi, sv. Antona st. in sv. Justa, in da torej tudi tedaj, ako se vrne slov. propoved k sv. Justu, se ne sme za to odpraviti ista pri starem sv. Antonu.

Kar se dostaja udeležbe, pa moramo konstatirati, da so slov. propovedi v cerkvi sv. Antona star. mnogo bolj obiskovane, nego pa laške v istej cerkvi! Udeležba na odpravljeni propovedi pri sv. Justu pa je bila naravnost lepa in vendar se je ta propoved odpravila! To ravno je hotel naš dopisnik poudariti in zato ravno zahtevajo tržaški slov. verniki račun od cerkvene oblasti.

Na to stran bi bilo potrebno razjasnjenje.

Dogodki v Rimanjih. Čujemo, da je bilo danes v Rimanjih zopet jako — živo. Namestili so menda novega gospoda kapelana, a se je tudi ta čin vršil ob navzočnosti okrajnega glavarja iz Kopra, gospoda namestniščenega svetovaleca Seiffenhauerja-Neysa, in ob asistenciji cele čete orožnikov. O tem pa nismo obveščeni, da-li se je v ta aparat tudi to pot pokazal istotako temeljito nepotrebnim, kakor se je o vseh prejšnjih prilikah.

Iz Boršta nam pišejo: V »Edinosti« je bilo že sporočilo, da je Boršt povzdignjen v župnijo in da so radi tega vaščani dne 23. minolega meseca dajali duška svojemu zadovoljstvu: zvonjenjem, streljanjem, spuščanjem raket itd.

Ker pa bi se iz poročila v »Edinosti« št. 22. mgl. sklepati, da so se sosednji Rimanjci čutili nekako nemilo zadete, kakor da smo jim mi hoteli kljubovati, prosimo Vas, gospod urednik, objavite, da mi nismo nasprotni Rimanjcem, ker spoznavamo tudi mi, da oni bijejo pravičnejši borbo za pravico našega jezika v cerkvi. V tej borbi je naše srce na njihovi strani.

Kar se tiče tistega škofovega lista, namenjenega narodu v Rimanjih in Logu, je res, da je prišlo več izvodov v Boršt, ali pridržala jih je poštarica, da-si je morala

vedeti, kam so nsmenjeni. Pogrešek je torej na strani gospice.

Ponavljamo še enkrat: Mi nismo nasprotniki Rimanjcem, mi jim marveč želimo vse dobro — napredka, sreče!

Ciril Metodijeva družba. Ravno kar je izšel iz tiskarne Blaznikovih dedičev v samozaložbi družbe »Vestnik«, ki poroča o rednih velikih skupščinah, vršivših se leta 1898. v Ribnici, l. 1899. na Vrhniki, leta 1900. v Radovljici in leta 1901. v Mariboru. Ker prinaša »Vestnik« razen teh poročil še mnogo drugih podatkov o podružnicah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, o njihovem delovanju in nedelovanju, potem o društvenih zavodih v vseh krajih, kjer Slovenci prebivajo, o društvenem gospodarstvu sploh itd., je pričakovati, da se »Vestnika« razveseli vsak pravi rodoljub, ter da bo dobrodošel sleheri narodni hiši. Saj je bila že dosedaj mnogokrat izražena želja, da bi se »Vestnik« o delovanju šolske družbe čim preje na svitlo dal, da bi širše občinstvo vedelo, ali Ciril-Methodijeva družba napreduje ali nazaduje. S to publikacijo upa družbeno vodstvo, da je čestokrat izraženim željam svojih družabnikov po možaosti ustreglo. Obenem se je dotiskala knjižnica družbe sv. Cirila in Metodija 14. zvezek, ki prinaša nabožne in slovstvene liste, katere je v prid šolske družbe zbral trnovski župnik Ivan Vrhovnik. Ker so le-tu puđani životopisi nekaterih starejših slovenskih pisateljev v lepi in poučni obliki obelodanjeni, ki utegnejo marsikaterega čitatelja zanimati, se družba po pravici nada, da je tudi s to knjižico ustregla slovenskemu občinstvu. — Cena 80 st. Malo prej izšla je tudi pripovedna pesem »Tarbula«, devica mučenica, speval Janez Bile, ki je posvečena družbenemu prvomestniku. Ta krasna epska pesem Bilčeva prodajala se bo istotako v prid naše prepotrebne šolske družbe. Cena 80 stotink. Končno je izšla ljubka črtica pokojne slavne pisateljice Lujize Pesjakove: »Smrt pravičnega«. To je namreč pismo, ki ga je pisala plemenita soproga Poneja Pilata. Klavdija Prokula, svoji prijateljici Fulviji Resili v času, ko je bil njen mož cesarski rimski namestnik v Jeruzalemu, in ko se je zemsko bivanje našega Spasitelja bližalo k svojemu koncu. Želeli je, da se ta vrlo zanimiva črtica »Smrt pravičnega« kar najbolje mogoče razširi med čtivoželjno slovensko ljudstvo, se i ta knjižica, čigar prodaja je tudi v prid naše šolske družbe namenjena, kar najtoleje priporoča. Cena 20 stot. Te tri knjižice z »Vestnikom« vred pošiljale se bodo raznim društvom, kakor tudi posamičnim rodoljubom po deželi, in društveno vodstvo se nada, da za obstanek in napredek našega ljudstva vneti prejemaiki knjig, z ozirom na neugodno finančno stanje naše prepotrebne šolske družbe, radi izpolnijo priložene čeke poštno hranilnice s skupnim zneskom ene krone, ali po možnosti tudi kak večji znesek, ter da nijeden adresat ne vrne prejete knjižice brez noveev. Ciril-Methodijeva družba potrebuje prvič denarja, drugič in tretjič denarja, ako hoče svojo težavno nalogo vpešno vršiti, in v ta namen pričakuje družbeno vodstvo, da tudi slovensko občinstvo vseh slojev v polni meri stori svojo narodno dolžnost.

Vrlo tako, gospod Angeli! Pišejo nam: Gospod inženjer Angeli ima čast in morda tudi — srečo, da je administrator hiše št. 1 v ulici Crociera.

Ta vzor administrator je blagoizvolil izdati svoj »ukaz«, ki je prilepljen na dveh mestih nad stopnicami omenjene hiše. Poleg mnogih drugih zelo strogih odredb, ki stoje na omejenih »Avertimestih«, je ena, ki zasluzuje, da jo pribijemo tu v večno slavo g. inženjerja Angelija!

»Strogo je prepovedano v tej hiši vsako pranje, ne le velikega perila, ampak tudi malih conj!!«

Ta »vrta« »gospolarska« odredba zasluzuje vse priznanje vseh bedakov, živčih na vseh koncih in krajih te grešne zemlje. Največe priznanje za to največe — odredbo, ki prepoveduje pridnim gospodinjam izvrševati posel, strogo zahtevan od neizogibno potrebne ekonomije v družini, je dobil ta uzor-mož s tem, da ga ubogajo vse hišne — miši, da pa vse gospodinje perejo, ali dajajo prati v kljub drakonični odredbi gospoda Angelija.

Šalo na stran. To je stvar, ki zasluzuje, da jo obojamo z vso strogostjo in da povemo gosp. Angeliju, da je taka »naredba« škandal prve vrste!

Mesto da bi hišni gospodarji priporočali

svojim hišnim stanovalecem, naj gospodarijo pridno in varčno, da bodo tako laglje plačevali ogromno stanarino, in da bi si, ako le mogoče, še kaj prihranili, vidimo, da ti prepovedujejo izvrševanje neizogibnih družinskih opravil in bi tako hoteli siliti ljudi v stroške, katerih, ob vladajoči druginji, ti poslednji absolutno ne morejo zmagovati! To ni le avtokratstvo, to je že brezčutnost do bede ubozeega ljudstva. Dobro bi bilo, da se proti taki — da ne rečemo hujega — srboritosti kakega Angelija oglašijo tudi drugi mestni novinarji. Posebno pa pričakujemo reakcije od strani onih, ki imajo vedno na jeziku dobrobit revnejših, delavskih slojev....! Vedremo.

Za mladostne zločince. Nedavno temu je dr. Koerber — kakor smo poročali — izdal naredbe, ki so se tikale pomiloščenja takih mladostnih zločincev, ki še niso nastopili kazni, ki pa ne sme biti dalja od treh mesecev. Sedaj je upravitelj pravosodnega ministerstva izdal zopet dve naredbi, ki se pa tičejo mladostnih zločincev, ki so že nastopili večje kazni (eno ali več let). V uvodu tema naredbama je rečeno, da nič ne povspešuje tako boljšanja mladostnih kaznjencev nego upanje, da jim bo ostali del kazni odpuščen. Take kaznjence je opozarjati o vsaki priliki na posledice, če se bodo lepo vedli.

Redni občni zbor »Zavarovalnica za govejo živino« v Bazovici se je vršil dne 11. jan. 1903

Iz poročila tajnikovega je bilo razvidno: društveno načelstvo je imelo v minolem letu 1902. 7 odborovih sej in en izredni občni zbor. Med letom se je društveni predsednik g. Josip Urbančič odpovedal iz vroka, ker odboro ve seje niso bile tajne.

Predsednika je nadomestoval do občnega zbora podpredsednik.

Društvo je priredilo dne 28. avgusta svojemu bivšemu prvemu marljivemu blagajniku, g. Josipu Pertotu, ob priliki njegovega odhoda iz Bazovice, primerano odhodnico z banketom, na katerem je sodelovalo tudi pevsko društvo »Lipa«. Društvo je štelu v minolem letu 195 zadruženih članov in 525 glav zavarovane živine.

Poginilo je 6 govedi, slučajev bolezni je bilo 47, tri govedi so se prodale mesarju.

Iz blagajnikovega poročila je razvidno da je imelo društvo v letu 1902 dohodkov: 1219 K 83 st., stroškov pa: 1429 K 17 st.; prmanjkljaj znaša torej 209 K 34 st., kateri se je pokrili iz rezervnega fonda.

V rezervnem fondu se nahaja sedaj še 654 K 84 st.

Ob točki »posamični predlogi« je gosp. Hr. Ražem izjavjal, da se je v večih odborovih sejah in tudi na izrednem občnem zboru v minolem letu predlagalo in govorilo o najetju skupnega stanovanja za vsa tri tukajšnja društva, ki so »Zavarovalnica za govejo živino«, »Kmetijska podružnica« in pevsko društvo »Lipa«, kjer naj bi se zbirali v odborove seje učilo petje, hranili in uradovali društveni spisi in knjige itd., kar pa, žal, se ni spolnilo, ker v glave nekaterikov še ni prodrlo pravo spoznanje o potrebi vseobčnega napredovanja.

Naposled se je pritoževal govornik glede odborovih sej, katere morajo biti tajne, in ne javne, kar se je že čisto zgodilo, vsled česar so nastali med strankami prepiri in sovraštvo.

Sledila je volitev odbora. Izvoljeni so bili v načelnitvo: Predsednikom Andrej Grgeč, tajnikom Hraber Ražem, blagajnikom Iv. Križmančič, ter 6 odborovikov, 3 ogledniki in 3 nadzorniki. Podpredsednikom je bil voljen Martin Grgič. Na to je novoizvoljeni predsednik zaključil zborovanje.

Vsled raznih vzrokov in ukrepanja nekaterih....., ki hočejo vedno društvo uredovati po »Rakovi« metodi, ne oziraje se na sedanji napredek človeštva, se je naposled g. H. Ražem odpovedal društvenemu tajnistvu ter izročil vse knjige in društvene spise načelnitvu, katero mora radi tega sklicati v kratkem času izredni občni zbor.

Zagreški tamburaši so danes zapustili naše mesto in odpotovali v Gorico, kjer bodo prirejali koncerte. Iz Gorice podajo se pozneje v Ljubljano. Priporočamo rojakom v Gorici in v Ljubljani izvrstne zagrebške tamburaše najtoleje. Njih igranje je res vredno, da se je gre poslušati, ker daleč nadkriljuje tudi najboljše tamburaške zборе. Posebno pa priporočamo to družbo tamburašem, da bodo videli, kako daleč se da dovesti tudi na teh priprostih glasbilih.

Dela v poplunjenju tržaškega pristanišča. Včeraj proti poludne so se zbrali na e. kr. pomorski oblasti zastopniki onih centralnih in lokalnih oblasti, ki so udeležene na spopolnjenju tržaškega pristanišča. Došel je tudi namestnik grof Goëss, da pozdravi zbrane. Ob 12. uri je otvoril sejo predsednik e. kr. pomorske oblasti. Razprava se je vršila posebno o gradnji pristaniških naprav pri S. Andreju, oziroma o podrobnostih, katere je še uravnati. Bliznje dni bodo povabljeni v te seje tudi zastopniki občine in trgovinske in obrtne zbornice, da se izjavijo o delih, ki se imajo izvršiti.

Iz križa nam poročajo: Komaj se je zgrnila zemlja nad zemskimi ostanki nepozabnega našega voditelja in poštenjaka Iv. Sedmaka, že nas je zadela druga bitka izguba. Sinoči ob 10. uri je umrl delavec-poštenjak Ivan Kristijan Košuta po dolgi in mušni bolezni. Pokojnik je bil navdušen pristaš naše narodne stranke, bil je zvest član naših narodnih društev in povsodi pripravljav za poštovnovalno delo. Tudi njemu hočemo ohraniti blag in hvaležen spomin. Pogreb se bo vršil v petek popoldne. Ranjki je zapustil vdovo in enega otročiča.

Ker se ni udeležil plesa tržaških gospa, je podaril g. Ivan Kokalj 3 K. Bog ga živi!

Slovanska čitalnica priredi v soboto dne 7. februarja t. l. plesni venček s tombolo. Pričetek plesa točno ob 9. uri zvečer.

Velika veselica pevskega društva »Zarja« v Rojani, ki se bo vršila v nedeljo dne 8. februarja ob 4. uri popoldne, obeta biti res lepa. Program je jako obširen in igra je prav primerna za predpusti čas. K plesu bo sviral oddelek vojaškega orkestra pešpolka št. 97. Ker ni v Rojani primerne dvorane za prireditev večje veselice, se bo ista vršila v Barkovljah v lepi dvorani »Narodnega doma«.

Pevsko društvo »Kolo« opozarja vse svoje gg. pevke in pevce na redno pevsko vajo, ki se bo vršila jutri v petek, ob 8. uri zvečer in sicer za mešani zbor. Ker se bliža dan koncerta, opozarja se gg. pevke in pevce, naj redno zshajajo k pevskim vajam.

Slovansko pevsko društvo vabi vse svoje gg. pevce in pevke na pevsko vajo, katere bo jutri v petek zvečer ob 8. uri in p. l. Priporoča se vsem, naj pridejo prav gotovo, ker bo tudi pogovor o jako važni stvari. — Poleg tega naj nikdo ne pozabi, da se jako naglo bliža čas, ko bo društvo moralo nastopiti na svojem koncertu!

Obrtniško društvo v Barkovljah. vknjižena zadruga z neomejeno zavezo, bo imelo v četrtek, dne 19. februarja 1903., ob 7. uri zvečer svoj redni občni zbor v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Odborenje letnega računa. 4. Pesamični predlogi. 5. Volitev novega odbora.

Kmetijska in vrtnarska podružnica v Lonjerju bo imela dne 8. februarja t. l. ob 4½ uri popoldne svoj redni občni zbor v hšt. 104 v Lonjerju. Dnevni red: Nagovor predsednika, poročilo tajnika in blagajnika, posvetovanje zastran strelne postaje, volitev novega odbora, pesamični nasveti.

Društvo »Hajdrih« na Proseku se zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da se je društvena veselica tako lepo sponesla, torej: diletantem, onim, ki so pomagali na ozaljšanju dvorane, onim, ki so preplačali vstopnino, in slednjič vsem onim, ki so se odzvali vabilu.

Odbor Vojaško veteransko društvo za Trst in okolice (pod pokroviteljstvom Nj. Ces. Vis. nadvojvode Frana Ferdinanda) vabi na veliki ples, ki ga priredi v gledališču »Goldoni« (prej Armonia) dne 7. februarja ob 9. uri zvečer in katerega dohodki so namenjeni skladu za podporo ubogih vojaških veteranov.

Društvo se nada, da slavno občinstvo temu plemenitemu in šlovelkoljubnemu namenu ne odreče gmotne in moralne pomoči in da se v velikem številu odzove temu vabilu.

Ples I. vojaškega veteranskega društva. Pišejo nam: Ta ples je izpal izborni. Izlasti glede udeležbe je nadkrilil vse pričakovanje. Udeležba je bila ogromna in je bilo gledališča »Armonia« (Goldoni) natlačeno polno. Ples so počastili z obiskom načelniki raznih cevskih in vojaških oblastin. Tudi ta ples je bil mala lekcija mogočnim mestnim gospodom, ker je dokazal, da so v Trstu minoli

tisti časi, ko ni moglo vspeti ničesar, za kar se niso izrekli mestni mogotci — kamoli, ako so se izrekli proti!! Sedaj je videti, da lepo vaveva mnogokaka prireba tu li brez vsiega privoljenja slavne cammore, ali celo tudi vkljub nje — jezi. Mi častitamo veteranskemu društvu na lepem vspehu! Ali tudi grajati moramo, kar je graje vredno. Grajati moramo, prav odkrito in odločno grajati, da so vabila (lepaki) prezirala ekzistenco Slovencev v Trstu!! In to od strani društva, katerega člani so — to je notorično — po veliki večini Slovenci! Mi ne dolžimo členov radi teh plakatov, dolžimo pa jih, ker ne znajo pojasniti svojemu — avtokratu na čelu društva, da so minoli tisti časi, ko so bili naši ljudje — za štafažo! Ali — ali! — Ali naj se nas pripozna popolnoma enakopravnimi, ali pa — nič! Slovenski člani naj se postavijo po robu in naj izvestnim gospodom ne dopuščajo za nas poniževalne misli, da smo ravno toliko (in nič več) vredni, da držimo stramega, po katerih se drugi mogočno vpenjajo v — lepe uniforme veteranskih poveljnikov.

Samomor Ivana Škrka. Kakor smo svoječasno poročali, imela se je dne 7. t. m. vršiti pred Goriško poroto poročna razprava proti onemu Ivanu Škrku, ki je bil radi umora svoje sinsthe od tržaškega poročnega sodišča obsojen na smrt, a je kasneje s pomočjo to razsodbo kasiralo in določilo, da se ima vršiti proti njemu druga razprava pred goriško poroto. Sinoči pa je dospela semkaj vest iz Gorice, da se je Škrk v tamošnji ječi obesil, dasi se je po vseh novih preiskave soditi, da ne bi bil v drugič obsojen na smrt. Stvari so zanj stale tako dobro da bi bil morda celo popolnoma oproščen.

Vremenski vestnik. Včeraj toplovtr ob 7. zjutraj 4,2, ob 2. uri popoldne 11,2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 769,7. — Danes plima ob 3:35 predp. in ob 2:20 pop.; oseka ob 11:35 predpoludne in ob 7:31 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Iz Truš** (okraj koperskega) nam pišejo: Pevsko in bralno društvo »Straži« je imelo dne 25. m. m. svoj redni občni zbor. V odbor so bili voljeni: Ivan Bočaj predsednikom, Ivan Lovrečič polpredsednikom, Anton Lovrečič blagajnikom, J. Šp. Lovrečič tajnikom in Ivan Kocijančič knjižničarjem.

Vesti iz Kranjske.

* **Trpinčenje živali.** Ivan Svetek, hlapec pri Ivanu Treo v Ljubljani je z bičevnikom udaril konja tako po glavi, da se je konj zgrudil na tla; in ga je potem še pretepaval, dokler niso pristopili ljudje, ki so nadaljno trpinčenje konja preprečili. Poklicali so policijskega stražnika, ki je Svetka prijel in gnal v zapor.

* **Na ljudski šoli v Idrizi** so štirje šolski razredi brez pouka. Tudi lepe šolske razmere!

Vesti iz Štajerske.

— **Celjska kri.** V Curihu so po dolgem iskanju prijeli nevarnega sleparja Gabrijela Kraitchirje, rodom Celjana. Mož je 40 let star, oženjen, toda ločen od žene, bivši privaten uradnik, ki je bil zaradi goljuhije že kaznovan z večmesečno ječo. Za njegovih 10 let je živel le od sleparij. Vozil se je po večjih inozemskih mestih ter nastopal zelo elegantno kakor grof Alfred Lazansky, kakor huzarski ritmajster, kakor baron Fürth in Braver. Lovi je postarne, a bogate vdove, jih spravil v sramoto, zaročivši se z njimi. A ko jim je izvalil še denar, so je odpeljal na nove love v druga mesta. Na ta način je pripravil ob čast in denar celo vrsto zaljubljenih vdov iz aristokratskih krogov. Na Dunaju je imel elegantno in obsežno stanovanje ter dve pomočnici, bivši svoji zapeljanki. Vse hudo ljube seveda ne pridejo na dan, ker večina osramočenih in osleparjenih vdov se gotovo ne oglasi.

— **Odbor slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva »Naprej«** v Gradcu se je sestavil za tekoče leto tako le: Predsednik: Franc Vošnjak, podpredsednik: Miško Cizelj, tajnik: Pavel Glaser, tajnika namestnik: Peter Veselič, blagajnik: Ivan Mikl, blag. namestnik: Franč Šoplošek, gospodar: Rado Plečnik, gospodarja namestnik: Pavel Ogorevc, knjižničar: Franc Vrščič.

knjižničarja namestnik: dr. Matej Osenjak, nadzornika: dr. Janez Klasing in profesor A. Kaspert.

— **Slovenska zmaga na Štajarskem.** V Bučah pri Kozjem se je nemško gospodarstvo porušilo. Na občinskih volitvah je zmagala slovenska stranka. Nemškutarškemu županstvu je odzvonilo za vedno.

Razne vesti.

Vseučilišče v Moskvi je slavilo te dni 148 letnico svojega obstanka. To vseučilišče je najstareje v Rusiji. Po proslavi v vseučiliščnem poslopu zbralo se je nad 2000 dijakov na obed v gostilni Eremitagi. Po obedu je bila velikanska ovacija po ulicah mesta, katere se je udeležilo nad 3000 dijakov. Z okna carske palače je gledal mladino veliki knez Sergij Aleksandrovič, vrhni guverner, katerega so dijaki pozdravljali s kapami v rokah. Letos je na tem vseučilišču vpisanih 4496 dijakov.

Tifus v Oseku. Pred par dnevi je bilo 135 bolnikov. Za tako malo mesteca res veliko števílo.

Dva morilki otrok hkratu so te dni obesili v Londonu. — Morjenje nezakonskih otrok jima je bilo v obrt. Prejemali sti od dotičnih nezakonskih mater večje svote za adoptacijo, a potem sti otroke morili.

Svoboda na Madjarskem. V Maros-Vasarhelyju so obsodili siskega poslanca Lutza Korodyja v leto državnega zapora in 2000 K globe radi »agitacijskih zločinov« proti madjarski narodnosti. Dva druga »zločinca« sta dobila po šest mesecev.

Če vemo, kaj vsa je na Ogrskem »zločin« proti madjarski narodnosti, potem vemo tudi, kako pravična je ta razsodba.

Vsenemška civilizacija. Nemški radikali v Bolcau so priredili božično drevo in so se o tej priliki (po stari dobri navadi starih Germanov) prav pošteno — napili. V tem »blazenem« stanju so vzli z luči založeno drevo v svojo sred in je nosili po najživahnejem delu mesta. Da se odpočijejo, so krenili v to in ono kavarno. Na tem sprevedu sta jih spremljala tudi — dva redarja in med razgajaji je bil tudi policijski referent dr. Rudolph.

Neki ptuji gospod, ki je videl ta škandal, se je čudom čudil. Sosebno je upiral svoje oči v rečnega dra. Rudolpha. Zato ga je poslednji pozval, naj se legitimira. Ker pa se je tuje branil, dal ga je dr. Rudolph aretirati. Na stražnici pa se je ptujec predstavil — kakor policijski komisar iz Inomesta! — Tableau!

Loterijske številke izžrebane, dne 4. januarja:

Inomest	37	2	42	23	72
Brno	4	66	71	10	32

Brzjavna poročila.

Parlamentarne stvari.
DUNAJ 5. (B) Pravosodni odsek je imenoval poročevalce za vse okkazane mu inicijativne predloge. Potem je po referentu posl. Nitscheja nevspremenjeno vsprejel od gospod-ke zbornice sklenjeni zakon, tičeči se določila, ob katerem času dneva je dvigati menične proteste. Načelnik dr. Ferjančič je bil naprošen, naj deluje na to, da pride ta zakon čim prej v razpravo v plenumu zbornice.
DUNAJ 5. (B) Vojni odsek je v navzočnosti ministra za deželno brambo nadaljeval debato o vojnem zakonu. Čuče se, da so razpravo proglasili za tajno.

DUNAJ 5. (B) Zaupna seja vojnega odseka je trajala kako uro, potem je bila seja proglašena za javno.

Akelja proti Venezueli.
WASHINGTON 4. (B) Nemški zastopnik baron Speck pl. Starnburg je dobil sinoči važne vesti iz Berlina, katere je prijavil Bowenju (ki zastopa Venezuelo). Vsebina teh vesti še ni znana. Sodi se pa, da so ugodne za dosego sporazumljenja, ker je baron Speck takoj po prijemu istih izjavil, da se nada, da bodo sporna vprašanja kmalu poravnana.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. Natisila tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej **Anton Černigoj**
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Za neko tobakarno

se išče 15 do 16-letna pridna deklica, večča slovenskega in nemškega jezika. Naslov se izve v tiskarni „Edinost“.

Alojzija Galperti

nasl. Fr. Hitty
TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Wilhelmov oblič

Ta izključno v lekarni
Fana Wilhelm
c. in kr. dvornega založnika
v Neunkirchen, Sp. Avstrija

izdelani oblič, porablja se čisto v vseh slu-
čajih, kjerkoli je treba rabiti oblič. Posebno
koristno deluje pri starih in ne vnetih bole-
činah kakor za kurje oči, ture, itd., ka-
tere se ima poprij očistiti ter potem do-
tjone mesta pokriti z obličem namazanem na
koščku platna ali usnja. 1 škatljica 80 stot.,
1 dvanajstorična škatljica K 7; 5 dvanajstorična
K 30.

V znamenju pristnosti se nahaja na vsakem
zavrtku grb trga Neunkirchen (devet cerkvá).
Vdobjiva se v vseh lekarnah.
Kjer se ne vdobjiva, pošlje izdelovalce.

Aleksander Levi Winzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Teza, vogni	ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riberge št. 21
--------------------------------	---

Telefon št. 670.

Veliki izbo: tpeparij, zrcal in sliki. Is-
vrtje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Gene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČRNIK ZASTOVI IN PRAVNO
Predmeti postavijo se na pa. obrod
ali teleznico ranko.

MATTONI GIESSHÜBLER

naravnost
okvalifikovane izdelave

Tomazeva žlindra
je na prodaj pri tvrdki
HUBER & C. o
v Trstu, Via Madonnina
(blizu bivšega parnega mlina)
kakor tudi v *Boljuncu* v „Vili
Huber“.

Razprodaja!
Po nečuvno nizki ceni
se dobi za samo
2 gl. 95 nč.
krasna garnitura ob-
stoječa iz
14 krasnih drago-
cenih predmetov
in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi popr. br.) z lepo razrezljanim pokrovom točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatlico
 - 1 krasna goldin ali niklsta okropna veržica s prive-om. Pariški sistem.
 - 1 goldin igla, za kravate z im. tir. briljant.
 - 1 par gumbov za manšete, znamka „Garantie“.
 - 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
 - 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
 - 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
 - 1 zapno ogledalo v etvižu.
- Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzjetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo
Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povzmem denar, vsled česar nima kupce nikakega rizika.
Bogato ilustrirani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.
Razprodajalci in agenti se sprejemajo.
Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Pekarna in slasčičarna
Antona Peternel
v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz grških mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfinejši refošk v steklenicah.
Sprejema se tudi domač kruh v pečivo.
Udani
A. Peternel.

Slovanom
tržaškim in vnanjim se priporoča za naročila na stroje, tehnične predmete, orodje, material.
ŽIVIC I DRUGI
trgovinska ulica št. 2. (poleg trga vojskanih).

„Edinost“
se prodaja
razven v že znanih tobakarnah v mestu in okolici tudi pri
Josipu Danev
na Opčinah 204
na kolodvoru sv. Andreja
in
Benjaminu Podboj
na Verdeli št. 170 (Bošket).

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obveznic, srečk, delnic, valut, novcev in deviz
Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva
Andrej Jug
TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST
priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.
Cene brez konkurence.
Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: **Svoji k svojim!**

Pri svetem Antonu Padovanskem.
Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.
Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).
Dobi se bogata izbira planet, dalmatik, pluvial, humeral, reketov, kvadratov, kolarjev, Lee, presakov, misal v, brevirjev, ritua'ov, diura'ov in neštivilo nabožnih različno fino vezan b knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kel-hov, ciborjev se srebrno kupo.
Jedina zaloga za celo Primorje k pov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem karionu, priročajljivih po ebno za vlažne cerkve.
Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, poton, vence, križe in svetilj v vsakovrstnih.
Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (icami) najfinejša za za-tave, prigrinjala idr.
Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.
Naročitve se izvršijo točno in hitro.
Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.
Z odličnim spoštovanjem
Anton J. Vogrič.

Rudolf Aleks. Varbinek
zaloga glasovirjev
najboljših tu- in inozemskih tovarn
Borzni trg št. 2 II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).
Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor tudi na obroke,
Konkurenčne cene.

Paglianova pijača
prof. Ernesta Pagliano
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano
je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmaceutični razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.
Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko.
Naročbe je naslovljati na tvrdko
Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco štev. 4.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Ulica S. Francesco štev. 2. I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2. I.
Telefon 952.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjizbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno hranilnični račun 816.004.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN
Corso štev. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.
Priporoča svojo dobro sortirano zalogo
predmetov za stavbinstvo
traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, p.m.e, železne cevi itd, vse tehnične predmete, popolne naprave kopalji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno orodje, železno pohištvo in pred ognjem varne b'aga'ne, nagrobne križe in ograje ter orodja za vsako obrt.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Špitalske ulice štev. 2.
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in novčije zapale
kupone
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicije.
Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi
Borzna naročila.

STROKOVNE KNJIGE
za krojaštvo.
1. Knjiga krojaštva za meško obleko 6 K
2. Krojni vzorci " " " " 3. K
Obe knjigi ob jednom naročeni 8 K.
1. Toaleta za žensko stroko 3. K
2. Krojni vzorci za perina oblačila . 3. "
3. Krojni vzorci za otroška oblačila . 3. "
Vse tri knjige ob jednom naročene 6 K
Knjizice za vpisovanje mer za možke ali ženske 1 krono.
Naslov:
M. KUNC, Ljubljana.

Čast mi je naznaniti p. n. sl. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na d-belo in v steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghega št. 8 zadej na dvoriš u.
Namizna vina, črna, bela „Opollo“ (schilcher).
Prodajam tudi naraven in pristen tropinjevec in olje.
Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak se znamenita, tudikakor okrepljajoča za bolnike in malokrivnike, nadejam se za trdno, da me bo sl. občinstvo najmnogoštevilneje počaščalo se svojimi naročbami ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**
Odličnim spoštovanjem
Matko Paič.

FILIJALKA
G. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
Vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 % 30-dnevni odkaz 2 3/4 %
30- " " 3 3/4 % 3-mesečni " 2 1/4 %
6- " " 6- " " 2 1/2 %
na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.
Okrožni oddel.
vreda. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.
Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvo, Trojav, Rsko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.
Kupnja in prodaja
bitku 1% provizije.
Inkase vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
Predjumi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.
Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati a rebni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl
gostilno
v ul. Belvedere št. 23 B.
Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer **dalmatinsko vino po 32 nč., istrski refošk po 36 nč., belo vipavsko po 40 nč.**
Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobrimi jedili.
Priporočam se za obilen obisk
Fran Valetič.

Prodajalnica ur
F. Haslinger
zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice
Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti štev. 12.
Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.
Brezkonkurenčne cene.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne uloge do dne vzlaga.
Promet s čeki in nakaznicami.